

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Deres ref: «REF»
Sakstype: Delevert landbrukssjefen

Vår ref: MARHOV 2018/7904
Eiendom: ///

Dato: 19.06.2018
Saksnr:

Delvis godkjenning av plan for nydyrking Terje Sende 5038/79/13 og 76/2

Vedlegg:

Søknad datert 23.5.2016 med kart i målestokk 1:5000

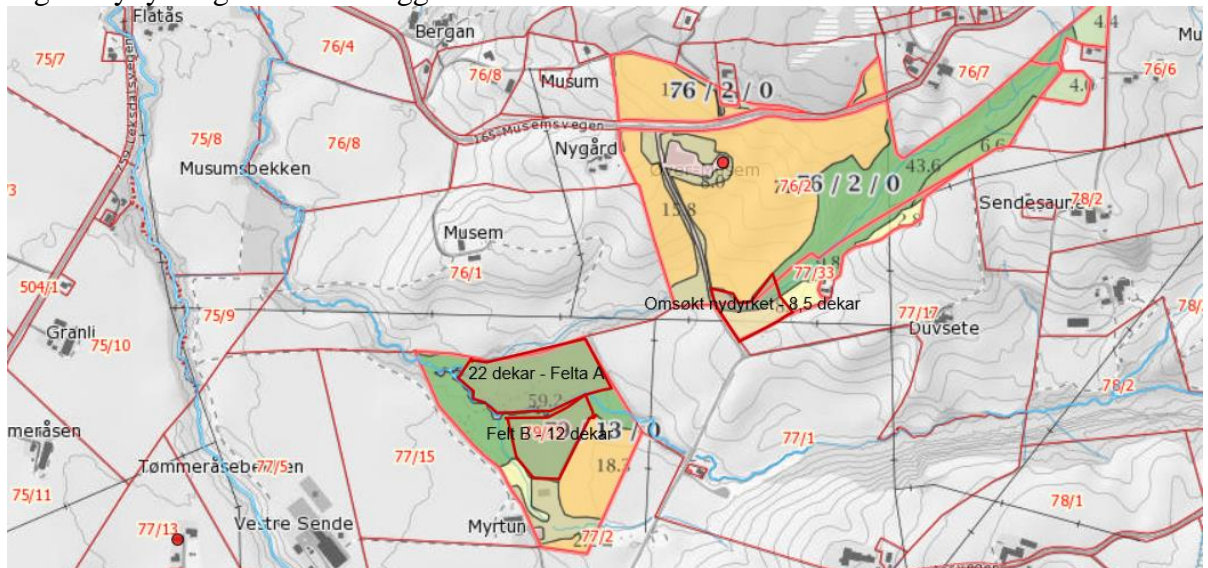
Høringsuttalelser fra:

1. Nord Trøndelag fylkeskommune
2. Samisk kulturminneråd
3. Fylkesmannen i Nord Trøndelag, miljøvernavdelingen.

Saksopplysninger:

Terje Sende søker om godkjenning av plan for nydyrking på et areal på 41 dekar fordelt på tre teiger. Begrunnelsen er å øke arealet er økt grovfôrareal på foretaket.

Fig. 1 Nydyrkingsfeltenes beliggenhet

Kilde: Nibio sine gårdskart 13.7.2016

Før behandling av denne saken har den vært ute på høring til:

- Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.
- Feren reinbeitedistrikt
- Nord-Trøndelag Fylkeskommune
- Sametinget

Vi har ikke mottatt svar fra Feren Reinbeitedistrikt, øvrige instanser har uttalt seg.

Uttalelse fra Nord-Trøndelag Fylkeskommune:

*Vi viser til deres oversendelse i saken. Vi har undersøkt om tiltaket er i konflikt med kulturminnelovens (kml) § 3, som gjelder automatisk freda kulturminner. Gjennom søk i arkiv, kulturminnedatabasen Askeladden og vurdering av terrenget finner vi at det ikke foreligger slik konflikt, jf. også kml § 8.1. Vi har derfor ingen innvendinger til planen. Det kan likevel fortsatt ligge ukjente automatisk freda kulturminner under nåværende markoverflate i eller inn mot planområdet. Vi vil derfor minne om aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminnelovens § 8.2: Dersom noen oppdager hittil ukjente kulturminner under det videre arbeidet med planforslaget eller byggearbeidene, ber vi om at arbeidet stanses og fylkeskommunen varsles. **Dette pålegget må viderefremmes til de som skal foreta arbeidet.** Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen ikke gjelder samiske kulturminner. Når det gjelder slike, viser vi til egen uttalelse fra Samisk kulturminnevern. Det oppfordres til bruk av Askeladden; <http://askeladden.ra.no> og Geografi i Nord-Trøndelag; www.gint.no, for informasjon om kulturminner i Nord-Trøndelag.*

Uttalelse fra Sametinget:

*Etter vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har derfor ingen spesielle merknader til planforslaget. Skulle det likevel under arbeid i marken komme fram gjenstander eller andrelevninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående, jf. lov 9. juni 1978nr.50 om kulturminner § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken. Vi minner om at alle samiske kulturminner eldre enn 100år er automatisk freda ifølge krnl. §4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være hustuffer, gammetuffer, teltboplasser (synligsom et Steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. **Det er ikke tillatt å skade eller skjemmedfredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kml. 3 og 6.***

Uttalelse fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Reindriftsavdelingen

Områdene i Verdal nord for Verdalselva og Veresvatnet er beiteområder for Skækheren sijte (Skjækerfjell reinbeitedistrikt). Nærområdene til den omsøkte nydyrkingen er vinterbeite, men også noe vårbeite. Foruten at nydyrkinga ligger nærme naturlige beiteområder opp mot Markavola, kan rein på vinterbeite vest for Leksdalsvatnet (Volhaugen) trekke østover mot vår- og sommerlandet gjennom det aktuelle området. Reindriften arealbrukskart er tilgjengelig på www.gint.no/rein.

Nydyrkinger kan være utfordrende for reindriften av flere årsaker:

Postadresse:

Postboks 24
7651 VERDAL
Tlf. 74048200

Saksbehandler:

Mariann Hovin
mariann.hovin@verdalkommune.no
Tlf. 47473892

Organisasjon:

Organisasjonsnr. 938587418
E-post: postmottak@verdalkommune.no
Web: <http://www.verdalkommune.no>

- Ved oppdyrking går lovlig reinbeite over til å bli ulovlig reinbeite uten at beitemønster og driftsmønsteret hos distriktet endres. Reindriften beiterett i utmark er hjemlet i reindriften § 19 Beiterett.
- Ved klage på rein på innmark må reinen i de fleste tilfeller flyttes langt vekk fra området for at den ikke skal oppsøke dyrka marka igjen. Det betyr at det indirekte tapet av beiteareal som følge av nydyrkinga kan bli betydelig, selv om det direkte beitetapet er begrenset.
- Skade- og konfliktpotensialet er størst ved oppdyrking i vårbeiteområder. Ved ugunstige beiteforhold i fjellet på vårparten og forsommeren kan utfordringene med rein på innmark i lavlandet bli spesielt store. Konflikter med rein på innmark er belastende for reindriften, og medfører ofte et unødvendig høyt konfliktnivå med landbruket.

Disse punktene er høyst relevante i denne saken, da vi er kjent med at rein på innmark er en utfordring i dette området. Med bakgrunn i nærheten til reindriften beiteområder og stor sannsynlighet for rein på det nydyrkede arealet ønsker vi at kommunen gjør tiltakshaver kjent med reindriften utfordringer og at det settes vilkår i nydyrkingstillatelsen som ivaretar reindriften interesser:

- Skækhene sijte kan ikke holdes erstatningsansvarlige for beiteskader påført av rein på nydyrkingsarealet i vinter- og vårbeiteperioden (1 .januar til 1.juni).

Miljøvern avdelingen

Biologisk mangfold

Fylkesmannen har, i henhold til naturmangfoldlovens § 8, undersøkt om det omsøkte området har registreringer av viktige naturtyper eller rød- og svartlistede arter i kartinnsynsløsningene «Artskart», «Naturbase» og «Rovbase». Det ble ikke funnet slike registreringer. Vi viser generelt til naturmangfoldloven §§ 8-12.

Oppdyrking av myrområder

Det omsøkte området for nydyrking omfatter myrområder. Myrene spiller en viktig rolle i det globale karbonkretsløpet ved å lagre store mengder karbon. Drenering og oppdyrking av myr vil føre til endringer i myrens hydrologi, mikroklima, plante og dyreliv og fører til utslipp av klimagasser og dermed bidra til klimaendringer. Vi fraråder ikke nydyrking i myrområder, men vil øke oppmerksomheten rundt myrenes biologiske verdi og klimarolle.

Økologisk tilstand i vannforekomsten

Det omsøkte området drener til Musumsbekken, som i kartinnsynsløsningen «Vann-nett» er vurdert til å være i moderat økologisk tilstand. Musumsbekken er antatt å være en viktig gytebekk for ørret knyttet til Leksdalsvatnet. Musumsbekken ble undersøkt av NINA i 2011 og vurdert til å være i dårlig tilstand basert på bunndyr og moderat basert på fisketetthet. Fylkesmannen er kjent med at det tidligere har vært større utslipp av silopressaft til bekken. Vannforekomsten er derfor satt i risiko for ikke å oppnå god økologisk tilstand innen **2021**, jf. vannforskriftens § 8. Det er gjennom vannforvaltningsplanen ikke gitt unntak etter vannforskriftens § 9 eller 10.

Vannforskriftens § 4 fastslår at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk tilstand» Av § 12 b) framgår at det kun er ved forringelse av miljøtilstanden fra svært god til god tilstand at det kan gjennomføres ny aktivitet. Vurderingen etter § 12 skal foretas av sektormyndigheten.

Postadresse:

Postboks 24
7651 VERDAL
Tlf. 74048200

Saksbehandler:

Mariann Hovin
mariann.hovin@verdal.kommune.no
Tlf. 47473892

Organisasjon:

Organisasjonsnr. 938587418
E-post: postmottak@verdal.kommune.no
Web: <http://www.verdal.kommune.no>

Nydyrking av skog/utmark medfører generelt økt avrenning av jordpartikler og fosfor. Undersøkelser fra Hotranvassdraget tyder på at avrenning av fosfor fra dyrkamark er over **20** ganger større enn fra samme areal skogsmark og nydyrking av omsøkte område vil etter vår vurdering føre til økt næringstilsig og økt belastning på vannforekomsten og de biologiske elementene. Nye tiltak som medfører økt næringstilsig til Musumbekken vil etter vår vurdering, med dagens økologiske tilstand, ikke være i tråd med vannforskriftens §§ 4 og **12**.

Vi ber om å bli gjort kjent med utfallet av søknaden.

Høringsuttalelse fra NVE

Vi ber om å bli gjort kjent med utfallet av søknaden.

Lovgrunnlag

1. [Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\)](#): fastsatt av Jurist- og beredskapsdepartementet 10.februar 1967
2. Forskrift om nydyrking (nydyrkingsforskrifta): fastsatt av Landbruksdepartementet 2. mai 1997
3. [Lov om forvaltning av naturens mangfold \(naturmangfoldloven\)](#): fastsatt av klima- og miljødepartementet 19.juni 2009

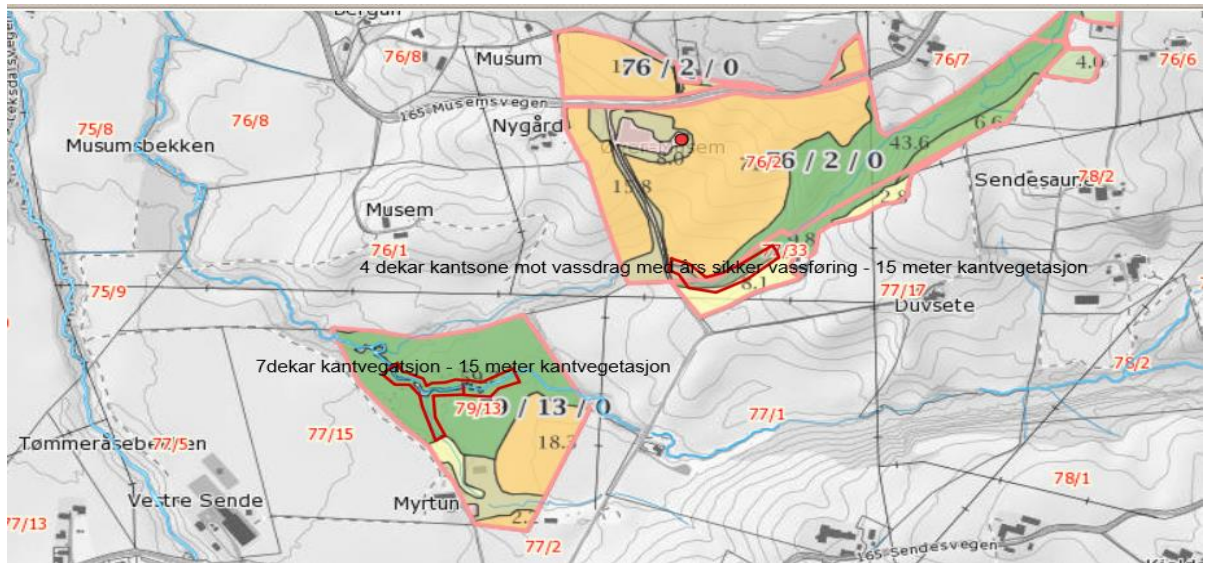
I tillegg har Verdal kommune undersøkt om tiltaket ligger i et området der det er fare for kvikkleireskred eller fare for jord og flomskred.

Vurdering:

Vurdering etter Nydyrkingsforskriften

I henhold til "Forskrift om nydyrking" skal det søkes om tillatelse til nydyrking. I § 1 i forskriften står det: " Formålet med denne forskriften er å sikre at nydyrking skjer på en måte som tar hensyn til natur og kulturlandskap. Det skal legges vekt på hensynet til miljøverdier som biologisk mangfold, kulturminner og landskapsbilde. Det skal samtidig legges vekt på å sikre driftsmessige gode løsninger.» Videre går det fram av forskriften at det er kommunen som skal godkjenne plan før det iverksettes nydyrkingsarbeid. § 6 sier bl.a. at det mot vassdrag/bekk med års sikker vannføring skal settes igjen et vegetasjonsbelte på minst 6 m bredde og 2 meter vegetasjonssone mot vassdrag uten årssiker vassføring.

Fig. 2 Kart med kantsoner

Kilde: Nibio sine gårdskart 13.7.2016

Verdal kommune ser at tiltaket er i strid med formålet med nydyrkingsforskriften som har som formål å ivareta natur og kulturlandskap, herunder vannkvalitet ved nydyrking. Nydyrkingsfeltet drenerer til Musumbekken, som er registret å ha dårlig vannkvalitet i vann.net: <http://www.vann-nett.no/portal/Water?WaterbodyID=128-76-R> og at dette er en stor risiko for at man ikke når miljømålene innen 2021. Verdal kommune har gjennomført visuelle befaringer og Verdal kommune har tatt ut vannprøver fra bekken som viser at den er svært utsatt for landbruksforurensning i den søndre delen av vassdraget, og ikke den midtre og den nordre. Verdal kommune vurderer det slik at en nydyrking kan tillates gjennomført på vilkår av at det settes igjen en kantsone mot vassdrag på 15 meter mot vassdrag med års sikker vassføring. Denne kantsonen skal bestå av trær og kan ikke jordarbeides. Det betyr i praksis for søker at det tas ut 11 dekar fra søknaden som ikke tillates oppdyrket. Er kantvegetasjonen fjernet skal den etableres på nytt før videre nydyrkingsarbeid tar til.

Vurdering etter Naturmangfoldloven

Der er gjort oppslag i GINT-database for å eliminere forhold etter naturmangfoldlovens §§ 8-12 og Verdal kommune finner ingen forhold som tilsier et nydyrkingen ikke kan igangsettes.

Vurdering av fare for kvikkleireskred eller fare for jord og flomskred.

Etter oppslag i GINT-database finner Verdal kommune at plan for nydyrking ligger innenfor et kjent kvikkleireområde eller fareområde for jord og flomskred og at det må søkes om bakkeplanering på parsell nr. 2. Videre er søknaden sendt på høring til NVE, som ber en konsekvensutredning av tiltaket.

Landbrukssjefens vedtak:

Med hjemmel i "Forskrift om nydyrking" av 2.5.1997 og delegasjonsreglementet i Verdal kommune gis Terje Sende med dette tillatelse til å nydyrke et areal på tilsammen. 30 dekar fordelt på tre parseller på eiendommen gnr. 76 bnr.2, gnr.77 bnr. 33, gnr. 79 bnr. 13 i med tiltak som kan bedre vannkvaliteten og ikke forverre den Verdal kommune, på vilkår av at det settes igjen en kantsone mot vassdrag på 15 meter. Vilkåret begrunnes med at vannkvaliteten i Musumbekken er av en slik art at det er påkrevd, er kantvegetasjonen fjernet, skal den etableres på ny før nydyrkingen tar til.

Postadresse:

Postboks 24
7651 VERDAL
Tlf. 74048200

Saksbehandler:

Mariann Hovin
mariann.hovin@verdal.kommune.no
Tlf. 47473892

Organisasjon:

Organisasjonsnr. 938587418
E-post: postmottak@verdal.kommune.no
Web: <http://www.verdal.kommune.no>

- Vedtaket er gyldig i tre år fra vedtaksdato, med mulighet for utsettelse dersom arbeidet i vesentlig grad er ferdigstilt.
- Det er en forutsetning at nydyrkingsarbeidet utføres i henhold de betingelser som høringsinstansene har gitt.
- Det gjøres oppmerksom på at arealene kan bli beitet av rein
- Dersom det skal utføres terrenginngrep, er dette søknadspliktig etter Lov om forurensning, herunder bakkeplanering og Plan og bygningsloven.
- De krav som Forskrift om areal- og kulturlandskapstilskudd stiller etterfølges
- Eventuell skogavvirkning skal være i samsvar med skogloven.
- For at arealet skal være søkbart i ordningene areal og kulturlandskapstilskudd og regionalt miljøtilskudd, må arealet være oppmålt og godkjent, arealet skal være ferdig til høsting. Innherred samkommune har pr. d. d. frist for å melde inn areal til godkjenning, 1. mai det året hjemmelshaver mener at arealet er klart for høsting.

Vedtaket kan påklages i hht til forvaltningsloven og forskrift om nydyrking. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt av parten i saken og klageinstans er fylkesmannen i Trøndelag.